

den har givet Anstalten, og der vil Sagen være, der med samme Dygtighed kan overtage den. Det forekommer mig derfor, at det er en meget præfer Maade, hvorpaa denne Anstalt etableres, dersom man ad denne Vej virkelig tilfigter at gjøre noget Alvorligt for at tilvejebringe et Asyl for uheldbrelige Landsvage, og derfor vilde jeg ret ønske, at det maatte tages alvorlig under Overveielse efter den Anledning, dette Forslag dertil giver, om det ikke var paa Tide, at Staten tog denne Sag i sin Haand, saaledes at der oprettes Asyl for uheldbrelige Landsvage for Statskassens Regning. Naar Sligt skete, vilde Regjeringen have fuld Naadighed og Myn- dighed over en saadan Anstalts Bestaaen, Bestyrelse osv., og jeg skulde ikke tro, at Staten skulde faaue Midler til at tilvejebringe en saadan Anstalt; thi der spares jo aarlig en stor Mængde Penge op derved, at der hverken gjøres Noget for Landets Forsvarsvæsen, Skolevæsen, Jernbanevæsen, Fattigvæsen og saa mange andre Væsen, som ellers koste en Mængde Penge, og hvarfor skulde dog alle disse Penge ligge bøde hen i Statskassen. Det Bedste er, at vi hjælpe paa Befolkningen, hvad vi kunne, ved alle disse mange overflødige Penge. Jeg skal ikke paa nogen Maade modsætte mig denne Lov, det er jo kun en ringe Sum, her er Spørgsmaal om; men jeg vil blot ønske, at man ikke, naar denne Lov er vedtagen, tror, at man nu har gjort noget Alvorligt og Godt for denne meget vigtige Sag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Hvis man gaar ud fra den Betragtning, som den sidste ærede Taler sluttede med, at vi nu have en velspøkket Statskasse, og at vi ikke have Noget at bruge Pengene til, eller i det Mindste ikke bruge dem hverken til Forsvarsvæsenet, til Skolevæsenet eller til Andet, og deraf udrager den Slutning: Lad os saa bruge dem til Idiotsvæsenet, saa er det unægteligt, at det Forslag, som her foreligger, maa synes alifor ubetydeligt, thi vi have da saa store Midler til Naadighed for dette Formaal, at der maa gjøres langt Mere; men det hænder jo ikke saa sjældent, at det ubemærket Fortrinlige bliver en flem Fjende af det Brugelige, af det, der er Trang til, og vil man følge det ærede Medlems sidste Betragtning, er jeg bange for, at det vil gaa saaledes ved denne Leilighed. Have vi ogsaa Penge i Statskassen, er det et Spørgsmaal, om de skulle anvendes efter en større Maalestok til det Formaal, om hvilket der her handles, og det er vel det Retteste at betragte denne Sag paa en ædruelig Maade, at se hen til, som vi pleie i andre Anliggender, hvad der virkelig kan være Trang til. Jeg vil tillade mig at minde om, at Anledningen til, at dette Forslag nu fremkommer, ligger deri, at man i Folkethinget for et Par Aar siden under Zi-

nantslovens Forhandling fremkom med et Forslag om at understøtte saadanne fattige Familier, som ikke selv vare i Stand til at udrede det Hæle, til at faae idiotiske Børn opdragne eller give dem en Andel af de fornødne Udgifter. Det har givet Anledning til, at mange fattige Børn ere blevne optagne i de to Anstalter, vi nu have, og i Reglen saaledes, at en Del af de fornødne Udgifter dertil ere udredede enten af Kommunerne eller af Staten. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at det har ladet sig ordne uden synderlig Banffelighed, at Halvdelen af, hvad der behøvedes til Opdragelse enten i Kellers Anstalter eller paa Bakkegaarden, er skaffet tilveie af Private, mod at Staten tilfød den anden Halvdel. Deri ligger et Fingerpeg om, at man ogsaa til det Formaal, som her omhandles, nemlig til Opholdet i Asyl for uheldbrelige Landsvage, vil kunne tilvejebringe Understøttelse enten fra Kommuner eller Private i et større Omfang. Derved vil man da være i Stand til at udrette Mere ved de unægtelig ikke store Midler, her træves. — Den ærede første Taler opfastede det Spørgsmaal, om denne Sag ikke rettest hørte hen under Justitsministeriet. Det kan man jo altid spørge om, maa jeg tilstaa, ved en Leilighed som denne; men da nu en Del af Idiotsvæsenets Behandling er henlagt under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, har man, efter som der her dog ogsaa kan være Spørgsmaal om Undervisning, fundet det rigtigt at lade det blive under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Dette er jo forresten et mindre betydningsfuldt Spørgsmaal. — At et saadant Asyl ikke oprettes i umiddelbar Nærhed af Kjøbenhavn, saa nær, at det kan foraarstge Ulemper, deri er jeg fuldkommen enig med det ærede Medlem, men naar han har viist hen til Bakkegaarden og de Ulemper, man har følt ved dens Beliggenhed, skal jeg minde om, at der i Forslaget indeholdes den Bestemmelse, at de Paagældendes daglige Bevægelse skal foregaa indenfor Asyls egne Grændser. Derved vil man forebygge, at saadanne Ulemper, som man har følt i Bakkegaardens Omgivelser, skulle føles her, og der er unægtelig saa meget mere Anledning dertil her, som de Idioter, her er Tale om, kunne ventes at ville bevære i endnu større Grad end de paa Bakkegaarden, hvor beklagelige Ulemperne her end have været. Dernæst er der et Spørgsmaal, som bevrortes af den ærede første Taler, nemlig, hvorvidt det maa findes rigtigt at samle ogsaa denne Anstalt under en Mands Bestyrelse, der har adskillige andre Anstalter, og den ærede sidste Taler mindede om det Bovelige i at overgive Sagen i en enkelt Mands Haand, da man, naar han gik bort, stod i Fare for, at det Hæle faldt sammen. Jeg skal imidlertid gjøre opmærksom paa, at netop paa Grund af, at der under Herr Kellers Overledelse er samlet flere Anstalter, sker det, at der